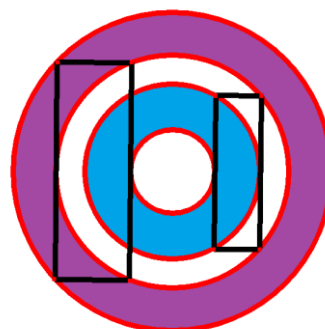

Problemes de Geometria per a l'ESO 271

2701.- En la figura, cadascun dels rectangles és tangent a dos de les quatre circumferències concèntriques.
Si la corona circular blava té àrea 4, calculeu l'àrea de la corona circular lila.

Solució:

Siga O el centre de les quatre circumferències.

Siga $\overline{OD} = \overline{OM} = r$

Siga $\overline{OE} = \overline{OB} = s$

Siga $\overline{ON} = \overline{OK} = \overline{OC} = t$

Siga $\overline{OL} = u$

La corona circular blava té àrea 4:

$$\pi(s^2 - r^2) = 4$$

Aplicant el teorema de Pitagores al triangle rectangle $\triangle ODB$

$$\overline{BD} = \sqrt{s^2 - r^2}$$

Aplicant el teorema de Pitagores al triangle rectangle $\triangle OEC$

$$t^2 = s^2 + s^2 - r^2$$

$$t^2 = 2s^2 - r^2$$

Aplicant el teorema de Pitagores al triangle rectangle $\triangle OMK$

$$\overline{KM} = \sqrt{t^2 - r^2}$$

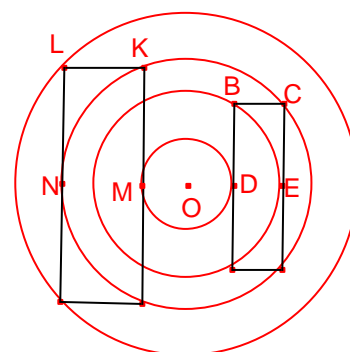
Aplicant el teorema de Pitagores al triangle rectangle $\triangle ONL$

$$u^2 = t^2 + t^2 - r^2$$

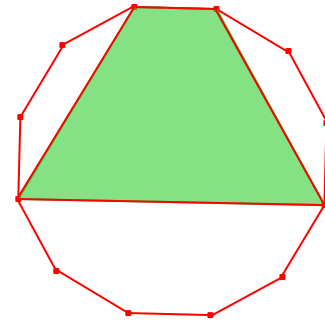
$$u^2 = 2t^2 - r^2$$

L'àrea de la corona circular lila és:

$$S = \pi(u^2 - t^2) = \pi(2t^2 - r^2 - t^2) = \pi(t^2 - r^2) = 2\pi(s^2 - r^2) = 4$$

2702.- Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del dodecàgon regular.

Solució 1:

Siga el dodecàgon regular de costat \overline{AB} de centre O .

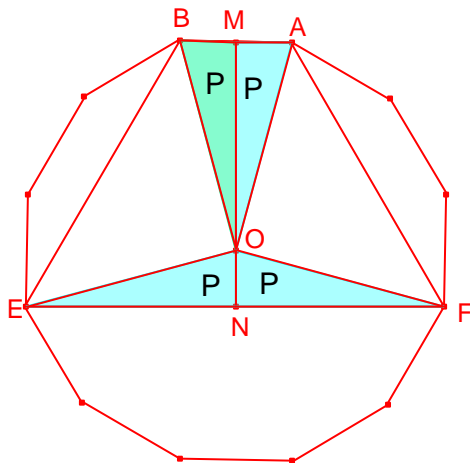
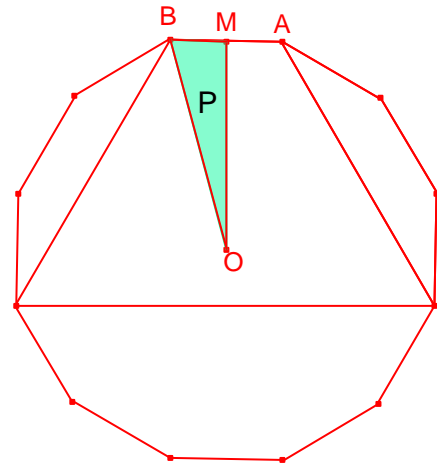
Siga M el punt mig del costat \overline{AB}

Siga P l'àrea del triangle rectangle $\triangle OMB$

L'àrea del dodecàgon regular és:

$$S_{12} = 24 \cdot P$$

Els triangles rectangles $\triangle OMB, \triangle OMA, \triangle ONEB, \triangle ONF$ són iguals.

$$S_{OAB} = 2 \cdot P$$

Els triangles $\triangle OAC, \triangle OBE$ són equilàters.

Siga K el punt mig de \overline{AC}

Siga L el punt mig del \overline{OE}

$$\angle BOE = 90^\circ$$

$$\overline{OE} = 2 \cdot \overline{AK}$$

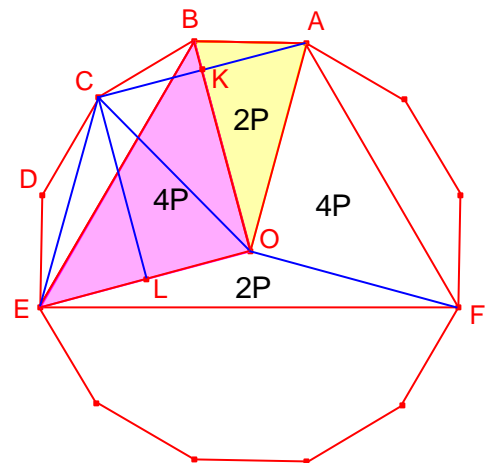
Aleshores,

$$S_{EOB} = 2 \cdot S_{OAB} = 4 \cdot P$$

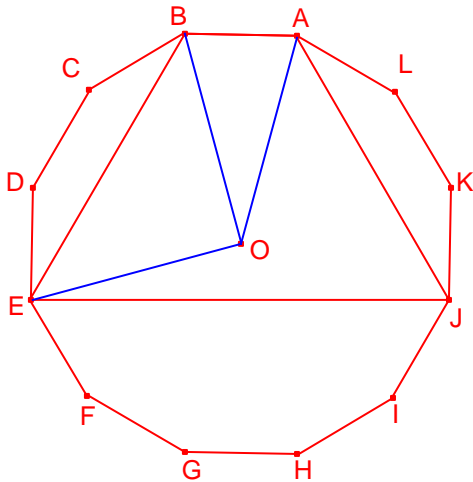
$$S_{ABEF} = 12 \cdot P$$

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{S_{ABEF}}{S_{12}} = \frac{12 \cdot P}{24 \cdot P} = \frac{1}{2}$$

Solució 2:

Siga el dodecàgon regular $ABCDEFGHIJK$ de centre O .

Siga $\overline{OA} = R$ radi de la circumferència circumscria.

$\angle AOB = 30^\circ$, $\angle BOE = 90^\circ$

L'àrea del dodecàgon és:

$$S_{12} = 12 \cdot S_{AOB} = 12 \cdot \frac{1}{2} R^2 \cdot \sin 30^\circ = 3 \cdot R^2$$

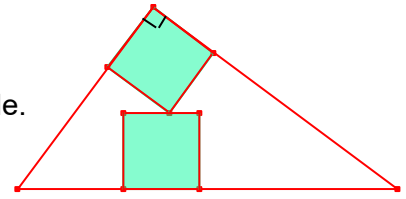
L'àrea del quadrilàter ombrejat $ABEJ$ és:

$$S_{ABEJ} = 2 \cdot S_{AOB} + 2 \cdot S_{BOE} = 2 \cdot \frac{1}{2} \cdot R^2 \sin 30^\circ + \frac{1}{2} R^2 = \frac{3}{2} R^2$$

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{S_{ABEJ}}{S_{12}} = \frac{\frac{3}{2} R^2}{3 \cdot R^2} = \frac{1}{2}$$

2703.- En la figura, els dos quadrats són iguals.
 El perímetre d'un quadrat és la tercera part del perímetre del triangle rectangle.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del triangle.

Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $A = 90^\circ$

Siga el quadrat $AHJK$ de costat $\overline{AH} = x$

El perímetre del quadrat $ABCD$ és la tercera part del perímetre del triangle rectangle

$\triangle ABC$:

$$4x = \frac{1}{3}(a + b + c)$$

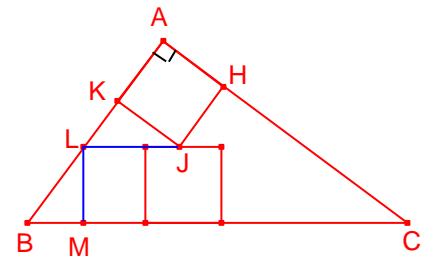
Pel punt J tracem una paral·lela a la hipotenusa \overline{BC} que talla el cateter \overline{AB} en el punt L .

Siga M la projecció de L sobre la hipotenusa \overline{BC} .

Els triangles rectangles $\triangle ABC$, $\triangle KLJ$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{KL} = \frac{c}{b}x$$

Els triangles rectangles $\triangle ABC$, $\triangle MBL$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{LB} = \frac{a}{b}x$$

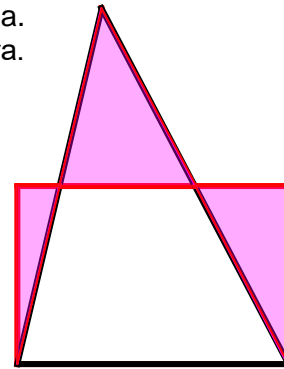
$$c = \frac{c}{b}x + \frac{a}{b}x + x = \frac{a + b + c}{b}x$$

$$bc = (a + b + c)x$$

La proporció de les àrees és:

$$\frac{2 \cdot S_{AHJK}}{S_{ABCC}} = \frac{2 \cdot x^2}{\frac{1}{2}bc} = \frac{2 \cdot x^2}{\frac{1}{2}(a + b + c)x} = \frac{2 \cdot x^2}{\frac{1}{2} \cdot 12x \cdot x} = \frac{1}{3}$$

2704.- En la figura el rectangle i el triangle tenen la mateixa àrea.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i el total de la figura.

Solució:

Siga el rectangle $ABCD$ i el triangle $\overset{\Delta}{ABE}$ d'igual àrea.

Siga K el peu de l'altura del triangle $\overset{\Delta}{ABE}$

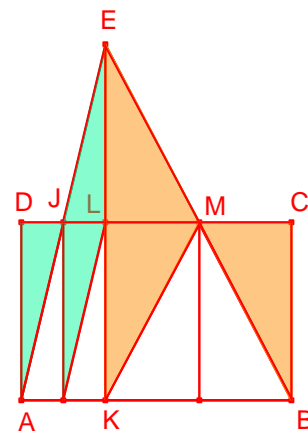
Per tindre la mateixa àrea:

$$\overline{KE} = 2 \cdot \overline{AD}$$

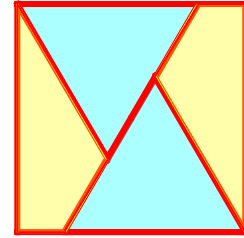
Dividim la figura en 10 triangles rectangles.

La proporció d'àrees és:

$$\frac{2(S_{JLE} + S_{LME})}{5(S_{JLE} + S_{LME})} = \frac{2}{5}$$

2705.- En la figura, dos triangles equilàters iguals estan a l'interior d'un quadrat. Determineu la proporció entre les àrees pintades de blau i de groc.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga el triangle equilàter $\triangle DHJ$ de costat $\overline{DH} = x$

Siga K la projecció de J sobre \overline{AB}

Siga M la projecció de H sobre \overline{AB}

$$\overline{AK} = c - x, \overline{AL} = \frac{1}{2}x$$

Aleshores:

$$\overline{KL} = \frac{3x - 2c}{2}, \overline{KJ} = 2 \cdot \overline{KL} = 3x - 2c$$

$$\overline{KH} = 4x - 2c, \overline{AM} = 2x - c$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangles $\triangle KMH$:

$$(4x - 2c)^2 = (2x - c)^2 + c^2$$

Simplificant:

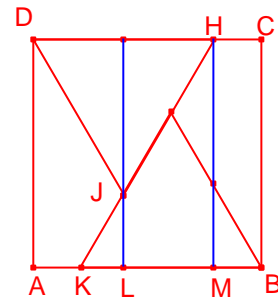
$$6x^2 - 6cx + c^2 = 0$$

Resolent l'equació:

$$x = \frac{3 + \sqrt{3}}{6}c$$

La proporció de les àrees és:

$$\frac{2 \cdot S_{DHJ}}{S_{ABCD} - 2 \cdot S_{DHJ}} = \frac{2 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4} \left(\frac{3 + \sqrt{3}}{6} c \right)^2}{c^2 - 2 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4} \left(\frac{3 + \sqrt{3}}{6} c \right)^2} = \frac{2\sqrt{3} + 3}{9 - 2\sqrt{3}} = \frac{13 + 8\sqrt{3}}{23}$$

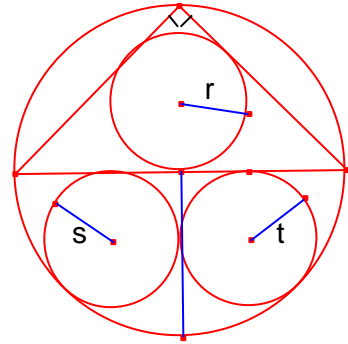

2706.- En la figura hi ha 3 circumferències interior a una circumferència gran..

Una de radi r inscrita en el triangle rectangle de radi r .

Les altres tangents entre elles tangents a la circumferència exterior i a la hipotenusa del triangle rectangle. Els seus radis són s, t .

Calculeu $\frac{r}{s+t}$.

Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC, C = 90^\circ$

$\overline{AB} = 2R$ és el diàmetre de la circumferència exterior.

Les circumferències de centres s, t són iguals.

Siga T el punt de tangència de la circumferència de radi s

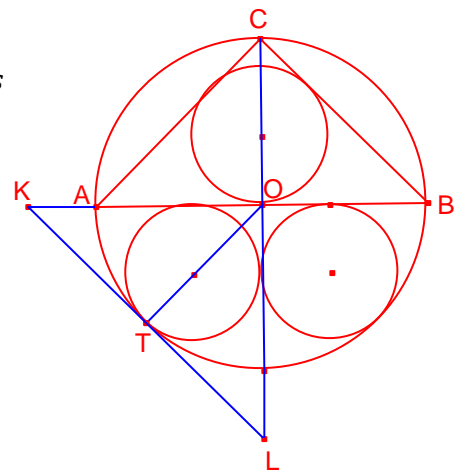
La circumferència de radi s és inscrita al triangle $\triangle OKL$

$\overline{OT} = \overline{OA}$

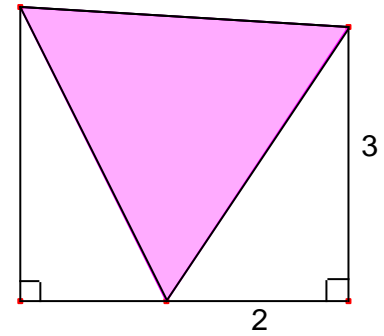
Els triangles rectangles $\triangle ABC, \triangle KOL$ són iguals.

Aleshores:

$$\frac{r}{s+t} = \frac{1}{2}$$

2707.- En la figura quina superfície és més gran la del triangle equilàter ombrejat o la suma dels dos triangles rectangles.

Solució:

Siga el triangle equilàter $\triangle ABC$

Siguen els triangles rectangles $\triangle CKA, \triangle ALB, \overline{AL} = 2, \overline{LB} = 3$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ALB$
 $\overline{AB} = \sqrt{13}$

Siga $\overline{AK} = x, \overline{CK} = y, \angle LAB = \alpha$

$\angle KCA = \alpha - 30^\circ$

$$\sin \alpha = \frac{2\sqrt{13}}{13}, \cos \alpha = \frac{2\sqrt{13}}{13}$$

Aplicant raons trigonomètriques al triangle rectangle $\triangle CKA$:

$$\frac{x}{\sqrt{13}} = \sin(\alpha - 30^\circ) = \frac{3\sqrt{13}\sqrt{3}}{13} \cdot \frac{1}{2} - \frac{2\sqrt{13}}{13} \cdot \frac{1}{2}$$

$$x = \frac{3\sqrt{3}}{2} - 1$$

$$\frac{y}{\sqrt{13}} = \cos(\alpha - 30^\circ) = \frac{2\sqrt{13}}{13} \cdot \frac{1}{2} + \frac{3\sqrt{13}\sqrt{3}}{13} \cdot \frac{1}{2}$$

$$y = \sqrt{3} + \frac{3}{2}$$

L'àrea del triangle equilàter $\triangle ABC$ és:

$$S_{ABC} = \frac{\sqrt{3}}{4} (\sqrt{13})^2 = \frac{13\sqrt{3}}{4} \approx 5.63$$

L'àrea de la suma dels triangles rectangles $\triangle CKA, \triangle ALB$ és:

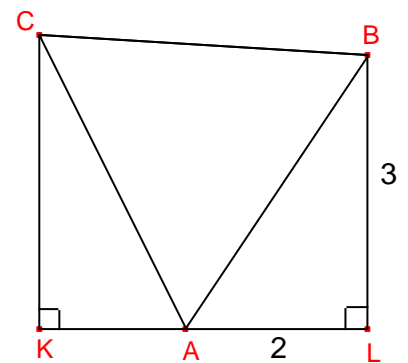
$$S_{ALB} + S_{CKA} = \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot 2 + \frac{1}{2} \left(\frac{3\sqrt{3}}{2} - 1 \right) \left(\sqrt{3} + \frac{3}{2} \right) = \frac{9}{2} + \frac{5\sqrt{3}}{8} \approx 5.58$$

$36 + 5\sqrt{3} < 26\sqrt{3}$ ja que:

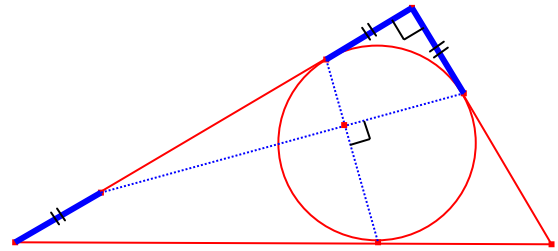
$36 < 21\sqrt{3}$ ja que

$12 < 7\sqrt{3}$

Ja que, $144 < 147$

2708.- Proveu que els segments interiors al triangle rectangle són perpendiculars.

Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$

Considerem la circumferència inscrita al triangle de centre I .

Sigue P, Q, T els punts de tangència de la circumferència inscrita al triangle.

La mesura del radi és $\overline{AQ} = \overline{IQ} = \overline{AR} = \overline{IP} = r$

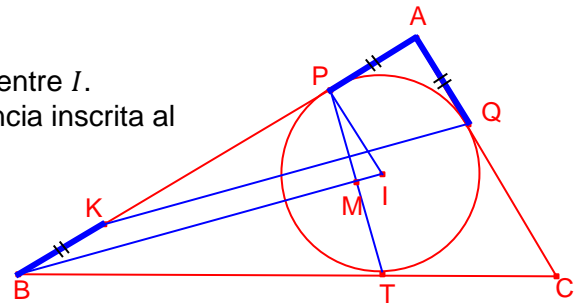
El triangle $\triangle BPT$ és isòsceles $\overline{BT} = \overline{BP}$
 \overline{BI} és perpendicular a \overline{PT} .

$$\overline{BP} = \overline{KA} = c - r$$

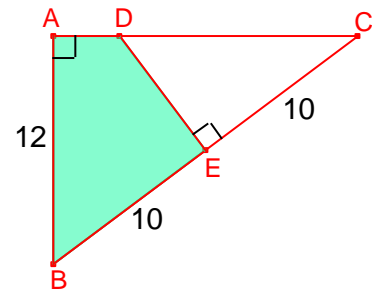
Aleshores, els triangles rectangles $\triangle BIP, \triangle KQA$ són iguals.

Aleshores, \overline{BI} és paral·lel a \overline{KQ} .

Per tant, \overline{KQ} és perpendicular a \overline{PT} .

2709.- Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $A = 90^\circ$
 Siga $\overline{AB} = 12$
 Siga el punt mig E de la hipotenusa \overline{BC} , $\overline{BE} = \overline{CE} = 10$
 Siga el punt D del catet \overline{AC} tal que $\angle DEC = 90^\circ$
 Calculeu l'àrea del quadrilàter $ABED$.

Solució:

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle $\triangle ABC$:
 $\overline{AC} = 16$

Els triangles rectangles $\triangle ABC$, $\triangle EDC$, són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\overline{CD}}{20} = \frac{10}{16}$$

Aleshores:

$$\overline{CD} = \frac{25}{2}$$

$$\frac{\overline{DE}}{12} = \frac{10}{16}$$

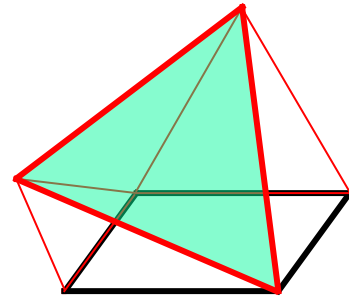
Aleshores:

$$\overline{DE} = \frac{15}{2}$$

L'àrea del quadrilàter $ABED$ és igual a l'àrea del triangle $\triangle ABC$ menys l'àrea del triangle $\triangle EDC$

$$S_{ABED} = S_{ABC} - S_{EDC} = \frac{1}{2} \cdot 12 \cdot 16 - \frac{1}{2} \cdot 10 \cdot \frac{15}{2} = \frac{117}{2}$$

2710.- Sobre l'exterior de dos costats adjacents d'un paral·lelogram s'ha dibuixat dos triangles equilàters. Proveu que el triangle ombrejat és equilàter.

Solució;

Siga el paral·lelogram ABCD $\angle DAB = \alpha$

$$\overline{AF} = \overline{BC}, \overline{AB} = \overline{CE}, \angle FAB = \angle BCE = 60^\circ + \alpha$$

Aleshores els triangles FAB , BCE són iguals (CAC)

Aleshores, $\overline{BF} = \overline{BE}$

$$\begin{aligned} \overline{AF} &= \overline{DF}, \overline{AB} = \overline{DE}, \angle FDE = 360^\circ - (120^\circ + 180^\circ - \alpha) \\ &= 60^\circ + \alpha, \angle FAB = 60^\circ + \alpha \end{aligned}$$

Aleshores els triangles FAB , FDE són iguals (CAC)

Aleshores, $\overline{BF} = \overline{EF}$

Aleshores, el triangle BEF és equilàter.

